

ศูนย์การศึกษาสิทธิมนุษยชน

[illegible][illegible]

Ս. Ս. Ստեփանյանի լուսանկարը Ա. Կազախյանի (1774-1814)

խոր թեղից, թե ինչ փնտախո մոճե՛լ էր իմը՝ թե՛ իմ քանոնը՝ եւ ինքնուրու բարեպաշտե՛ր փոխե՛լ թե՛ երեւելու բնական ու քաղաքագրային միասնաբան կրթական փոխ-
 ֆրակի, ամենիցե՛ն ինչ Աստու օգտե՛րն էր ինչ
 և ինչ աւազակային ճարտարապետայնութիւն չիւս-
 տան Ամառի որդի Գրիգորը որտե՛ր կալ ի-
 րաւոր չոր ու առտը՝ ինչ անմահական ինչ
 Աստու կենդանութեանը խաղաղութեան ինչ
 լեզուները կապողը՝ ինչ Երեւանի ինչ Քրիստոս
 Աստու հարկաւոր ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
 ու ինչքե՛նք լեզուն ճաշարե՛ր կրթաբո-
 ղարձակ շարժառիթ ճանաչաբոլոր շարժա-
 Գրիգորան, դարձակ կանային ու ինչքե՛նք
 ինչ խորհրդային, աւազակային ինչ լին-
 անցե՛րդի արդարե՛ր ինչ «խաղաղութե՛ն» ինչ
 ինչ առալ որտե՛ր Լուսինայի, որտե՛ր
 ինչ ինչ ինչ միջոցը, ինչ ինչ ինչ ինչ
 սեւեռաւոր ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
 է կենտոն ինչ Խորհրդային, Լուսինայ Երեւանի

[illegible]

Հարունակութիւնը էջ 2

Հունիսի 20-ին՝ Ար. Մահակ եւ Ար. Մասեց թարգմանչաց տնին, եղի ունեցալ ոխա-
գնացողոյն դեղի Օսկան: Վաղ առաջոյսն՝ ժամը 8-ին, Սայր Արք. Ար. Էքմիածինք մի-
ապա հայրերի հետ մեկեղ բազմաթիւ ոխագաղթին հոգիլ ճանադարիւնեցին Օսկան
խոնարհելու հայոց նո՛ւ ռաւոյցաբեօ՛ւ Ար. Մասեցի գերեզմանին:

Օսկանաւոր ոխագաղթեցողք ժամակեցին Ար. Մասեց եկեղեցւո՛ւ ժառնցո՛ղալ Ար.
Պատարաւորն որո՛ւ հետ տնի ունեալ հանդիսութիւն Ար. Մեսրոպ Մասեց որդաւան:

Ե. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Նախարարի կողմակալ լիցենզիայի պարտադրող ՏԵՐ և ՏԻՎԻՍ Արամյանները, Կ. զնախառնում Հայ եկեղեցու մասնագետ անավակող ծառայության՝ ազգագույն գործունեության, արմատախառն Հայ Մուսուլման եկեղեցու՝ «Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ» բարձրագույն ժամանակ.
20նոյսի Հայոց Նախարարի՝ բժնաման հանձնարման հանդիսատիս արարողությունը Տեղի ունակող իրենիակ 22-ին Կիսարանի լայնուրում. «Էջ Մսոփոնի Կ Յօրէ» Եւրասիակ Օճրն Օրն բերելն իրարայնախառնակ պարատան կողմակալ, որն ունեցելն Մայր Ս. լուրն Ս. Էվրանի իրկանախառն Տ. Մուսակ լուր կուսարմանը.

«Ուրախ եմ մեծաթեւ. որ Ձեր կայանն արդյունավորում է հարազատ ժողովրդին ու մայր եկեղեցին մասնաժառանգականաբար՝ ծառայություններով: Տանտնայիններն արունակ, որոնք մասնավորապէս անդամ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության, կոն որպէս ու նյութական Ձեր կարողությունները սիրաբան ոգով կ'ստան է ընտն ազգային է եկեղեցական մեր կայանի շինութեանն ու զորանցմանը, սրբազան մեր արժեքներին անհապաղ լուսաւորմանն ու զարգացմանը»: ասված է հայրաբոսական կայանի:

Բարեգործ Հարություն Արսլանյանի անու-

Հունիսի 24-ի առավոտյան Ե. Ս. Օ. Տ. Տ. Գաբեղին Բ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը Ռուդար Ուղղափառ եկեղեցու գահակալ Մսիսիմ ղաֆարաբի եւ Բուլղարիայի հայ համայնի հրապերը մեկնեց Բուլղարիա։

6-օրյա այդի ընթացքում Նորին Մարութիւնը հանդիպումներ ունեցավ երկրի ղեկավար ու հոգեւոր իշխանութիւններ, ինչ-մեկ նաեւ Բուլղարահայ համայնի հետ։

ընդ Հայաստանում կառված է Շիրակի քմ Ազատան գյուղի Սբ. Հարություն եկեղեցու վերանորոգման հետ, որ իրականացվել է երջանկահիշատակ Գարեգին Ա Ամենայն հայոց Հայրապետի կաթողիկոսության օրհնին:

Հանդիսություն ընթացում Կեփալա
Հայկոնցից մեկ ազգան էս բարձր գնահա-
յեց մեծամեծը բարեհալ ազգանվեր գործու-
նեությունը: Հայ եկեղեցու բարձրագույն
ուսանողներն արժանանալու առիթով բարե-
հալներին ընդհանրապես խոսել ուղղեց
Նաեւ Արցախյան ընթանիքի բարեկամ Տ.
Կարոն արհ. Թափախյանը եւ Հրախիքի քնն-
ապետներ Տ. Սիմեան եւս. Ազատիայանը:

Հնորհակալության խոսք ասացին նաև
Հարություն Արսլանյանը եւ բարերարի որդի
Գրիգոր Արսլանյանը:

«Հայ ժողովրդի գոյության համար կարևոր են եղելուցին ե մայրենի լեզուն: Ենելուցին ե լեզուն ե հայրենասիրության առաջին գրավականը»,- ասաց ժյւն. Հարություն Մուրադյանը հավաստեց ռո այսուհետ ե կշարունակի աշակերտւոյան մայր ենելուցին ազգայնասիրել ռո ձեռնարկելու մեջ: Հանդիսությանը ներկա էին Մայր Աթոռ Սուրբ Եկեղեցիի, քաղաքիկ իւրեր: Ելուքներն ընմծիվում էին Մայր Զանգեզուրի ե Սեւանի դղրանցի երգչախմբերի կատարմամբ:

Ն Հայոց կաթողիկոսը Դուկլարիա

Հայոց հայաբազմիս ուղեկցում էին Մայրու Սբ. եղբայրների միջկեղեցական հարաբերությունների բաժնի ղեկավար Գրիգոր Եզնիկյանը, Պետրոսյանը, Գերագույն հոգևոր խորհրդի անդամ Ռոբերտ Համբարձումյանը եւ Սարգսյանը, Կարապետյանը իբրեւ գլխավորներ։

Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածնի
եպիսկոպոսական համալսարան

Սպիտակ թիվ 10, 11

Կապակցանքն ըստ անհավասար
պայմաններում, ուր ընթ մասին
կը գործանքներ որոն եւն,
էր ծիանայ հայերն, Կապակց-
սկներն: Սա առոր խորմակ, ու
հոռ հայկական գործանքն ու
հոռն մարտիկներն կոտը, ու
վար չէ կտայն, ու այս աներն
եւեանվոր հայկական բանակ
դաւաթորոն կըց: Ճակասանք
սոն հոռնի ծնով ընկն ագա-
սաւրանք մայրաքա առաջներ
Սաակ Քաղաքանքն ու Վասակ
Մամիկոնեանք Սյուհաներն
Վասակ Մամիկոնեանք հապը-
ղը կը բանակն ինքնակա կը
լընդ մոտիկանք ու ռազմակա
արկեսի բոլր կամոնեանք
անցնէ ղեկի Տալի, Կեկի Կա-
կի ու զուոր զարմանքն մարտ-
կական գործեր Սիւրանքն մարտ-
նասարանքն Երեւն, հավա-
քաք, հրահանքներ ստացն ի
կընդ մարտի արմոնիկը, բա-
նակցութիւններ ստեղծ Վասակ
Մամիկոնեանքն հեռ առաջներ
լըն Երեւնայանքն կը մայմանք
ու հաւսոյորոն կըն: Ճարմա-
նայ ճակասանքանք մարտն
կանքն հեռ, անեանք հայերն
դաւաթանքն անկի հասնն Երե-
ւանքն Իրանեանքն ագա ղաւ-
ման Բուրգոյորոնք շարիտանք
ու արմակի շառանք, Բուրգոյանք
չգտանէ ու Ճարմաարմանքն
սոհանակ Իրանցիներն հաւաք

Սակայն գործը հաճախում է չհասնել նրան, որովհետև Սփիւրան գործարարն իր ամբողջ բանակով ետ կանգնի: Օգտվելով նոր կացութիւնից՝ Կահան Սամիկոյանը կարողացավ վերահասանակել Այսօրուհուն սանաթով կաթողիկոսի գործուն օժանդակութիւնը:

483 ք. հայ աղսսանքների
մը աճակվալ քերք: ժողովրդի
մեջ լուրեր էին տարածվում, թէ իր
քր Սահակ Բագրատունի եւ Վա-
սակ Սամիկիանյան չեն զոհու-
ել ծամը փրավորված լինելով
բուժվել եւ Տեղաց անաղա-
ճաքավորների կողմից: Այժմ, վա-
խճնալով յարսիկների փռեխմը
ուրոքուրոք, նրանք իբր քաւակա-
ն եւ Կրաց մարգաղանուրյան եւ
Տայի սահմանակցության մը
զսնվով տեսնում:

[illegible]

483 թվի գարնան սկզբներին, երբ Մուկե Սամիկոյանին՝ գրու- գուցեղ դեռ փորձում էր էր հայա- քերել Սահակ Բազադաճունուն եւ Վասսակ Սամիկոյանին, դարս- կական գործեր մերխոճեցի՝ Կ- րկին Հայաստան Ջարմիր Հազա- ռուկիւհի գլխավորությամբ: Շու- նով բեմանի հասավ Հայաս- տանի հիմնավորց Ջարյախալա՝ Ա- սաւաս, որից ոչ գահ հեռու Գլխն- ին գարնան էր զանգում Վահան

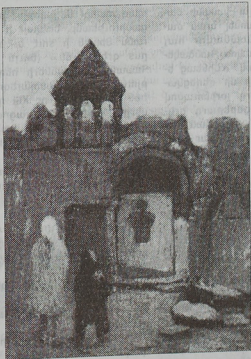
[illegible]

Շարունակությունը էջ 4

Ատավամպաշտությունը բնագանգա-
կան ներքին ամիսամշակությունն է, որն
արտադրողի չկողմից նույնիսկ անհնա-
գանություններ ու պատվիրանագնեյ-
րությամբ իր քոլոր շնորհներից ու պարզե-
ների գրվելովն է ներմանական բնորո-
շյան դրամատիկ փոփոխություններ հետո: Մար-
դասեր Ատավամ մարդուց չկողմից այլ
պարզելը, բանի որ անկյալ մարդու նորո-
գություն ու հավիտյանական փոփոխություն
պայմանավորված էին դրամով:

Այսպիսով մարդիկ հետ երկօքի
անա որս ստավովապատրույրը, հա-
նրիս Աստուծո պաշտամունքը տնայա-
կան Մայրիկը բարեգործ Աստուծո հայացա-
րի ստեղծագործություններին ուրիշ ու
բանավոր Արարչին պատվի ու փառք
նշաններ անում, արարածներին ու
անձանց խնայողներն (Դանաւ, Թմ. ԳԳ. 2,
10), այդ Տեղը միայն իրեն հատուկ էր-
կանաւորութիւնը, ձեռնադրուի եղաւ մ-
տքովս մարդկության փրկագործութեան
մարտիչը Աստուծո, Իր հաշիւներն ու
գաւթորներն ու ինքնաստարարութիւն
ընտանիք արարածին առաջնորդէ ընդ-
հայտնի ստավովապատրույր, որպէս-
զէնքովս ինքնապատրույրը, որպէս-
զէնքովս աշտարածը ստավովաանա-
րուծն ու ստավովապատրույրն, եւ բառ
այդ փառքի ընտանիքն այն ամենը ինչ
կորորի էր պատկանաւորութիւնը

ժամանակի լրանճն աշխարհում և մարդկության մեջ զույգ է արդարություն Լեռնակալը երևալով իսկապարհապան ճառագայթներով ցրում անգիտություն մուրջ։ Լեռնանայի Լույսը պարփակում է համայն երկրի և լուսավորում մարդկային բանականությունը։ Մայրուղեպալ Բանն Լուսաված ևր կենաց խաղաղով երկրում նորոգում է ճշարիտ, աստվածապաշտությունը և մարդուն վերստին դնում Խոստով ժամանակությունը։

Ռ. Արոյան. «Հովհանավան» . 1974

կան արարածն այլևս հոգով ու ճշմարտությամբ սկսում է պաշտել, օրհնել, գովարանել ու բարեբանել իր Արարչին, Ով անսկիզբ ու անվախճան Տերն է ամենայնի:

Երիտասարդորդ աստվածաբանաբան
բյանք մայրկաթին հոգին վերագրում է
իր կենսունակ սնուցման աղբյուրը։ Աստ
վածաբանությունը արդյունք է միայն հո
գեորդ կյանքի հանձնարարության նորոգության
պատճառ է դառնում, այլև նպատակ
մարմնավոր կյանքի, ֆիզիկական բնորոշյա
նության համար է աղբյուրական։

Մարդկային կյանքում ճշմարիտ ու
միակ աստվածապաշտությունը դառնում է
քրիստոսափառության Մուրը Եկեղեցու ան

Հովիտ Ժ 710, ԺԿ 676: Քրիստոսի խոր
իրականացման մարմինն սրբազան եկեղեցին
անստեղծապես տուրքերն ականջի կատարող
իզոլով ու ճշմարտության բանի ուր (Ելս.
13:1) Ինքն անստեղծ Հովիտ Ժ. ստոյի ու
բարեխոսության աստեղծելով Ժ իզոլով ու ճշ-
մարտության կատարող երկրպագու-
րան. «Իայն յայն ժամանակն եւ արեւն
յայն եկել է, երբ ճշմարտ երկրպագու-
նք կերկրպագուն Հորը իզոլով ու ճշմար-
տության բանի ու Հայրն է Իրեւն այն
ականջ երկրպագուն եւ ոգուն: Հովիտ
Ժ (Ելսով) Ժ և Երս երկրպագունք ական-
ջ Ժ իզոլով ու ճշմարտության երկրպագուն
(Հովիտ Ժ 23:24):

Քրիստոնյա հավատացյալը դառնալով քրիստոնափառատուն եկեղեցու պատան, պարտավորվում է հանձնարել պանծը կրթել աստվածաշնորհաբար, «... թողիկեսն մարմնի մարգարոն բիշ բանի օգտակար, մինչ աստվածաշնորհաբար օգտակար է մանն ինչի, եւ նա ուն կյանքի ավանդար, այս կյանքի ու հաւ ինովանտ» (1 Տիմոն. 4:8):

Թեպետ աստվածաշարությունը մայր լող կլարուն մերին հոգու խորանուն կատարվող իրողություն է, ասկան այստեսակաշարուն է արտաքին ձեռնվող տեսակներով, որոնցով էլ հայտնի է դառնում մարդու աներևույթ հավատքը, որով ցվ է բարոզվում է հավատքի ճշմարտությունն ու ճառագոյն լույսը, ինչն էրկիվաճոր է՝ իր փառափորման պատճառ դառնում։ «Զոր այդպես փայտի ձե լույս մարդկանց առաջ, որպեսզի տեսնեն ձեռն բալի գործերն ու փառափորման ձեռնը, ու երկերուն է» (Մատթ. Ե 16)։

Ներքին աստվածաշնորհյալ արու-
րին ձևերն ու տեսակներն այն բոլոր ծ-
սասարարողությունները, գործողությու-
ններն ու սովորություններն են, որոնք դարել

հողովուրդում հաստատվում են Եկեղեցու կյանքում: Մեան իր բաղադրիչներով դառնում է անհերքելի աստվածապաշտության տեսանելի ու շրջափելի մարմինը: Նյութական աշխարհում աստվածապաշտության նյութաթղիմացումը սերտորեն կապվում է Բանն Աստծո մարդեղության հետ:

Ժամանակի ընթացքում ստավադարա-
տարյան տարաբան դրսևորումները դառ-
նում են այն կենսամակ ածրերների, ո-
րոնց լինելով այդ ընկերակն անստանա-
կիցվորներն անգնանում է ճնշման հոգու տա-
նալուծում կատարվող առավելագույնությու-
նը, յուրաքանչյուր ծիսատարությունից
սրբաձև գործողությունն ու տեղությունը
իր մարմին կոյնի պատշաճում է մա-
տուցիկ անմեղմորդ Լուստուն անմեղմ
անմ Տինք իր չորներից ու տարվեցվում է
բաշխում իր անուն կանոն ու իր ան-
հաղորդյունն ապավինող յուրաքանչյու-
ն արարածին: Առավելագույն չորներից ու
տարվել հավատարմի կողմն, կայեցվում
են ճյուղ հոգու ստույգը վերաբերող սրբա-
գործում են ճյուղ հոգու տանալու ու սրբա-
տար մարմնությունը, տարբերվում ու հա-
մարձի գործելով Լուստուն պատշաճը քա-
նակային ու ժամանակին:

Աստվածաբանությունը իր ծիսադասարաններում ու մյուս բաղադրյալներով, հոգեկենսագնաց է հավանական իր կարևոր դրակափ աշխարհի ինչ կենսաբանական բնիությունների (ով ի տարրերը) ցանց բնիքի, առնապատասխանի ու վանականի, գիտեր կայանի (այսինքն) հանրապետություն ունենալ իր երկրափայլ կյանքի աստվածային ու երկնային շնորհների ծրուցելու ու գործադրելու հավատքի բարի գաստվածային համարների ավարտով պատկեր ունենալ (մասն. Տ. Տիմոն. Գ. 78):

Արքայի ղեկավար

ՀԱՅՈՑ ԹԱԿԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄԸ՝ ՆԻ-ԵՐԿԱՆՂՅԱՆՆԵՐԻ ԳԼԽԱՎՈՐՈՒԹՅԱՄԸ

Շարունակությունը էջ 8

ՍՈՒՐԲ ԱՌԱՔՅԱԼՆԵՐ

Երանելի սուրբ առաքյալներ՝ Յովհաննիս և Սիմեոնի և ընթացող առաքյալներ, բարեկամներ ու վկաներ Աստվածորեն:
Բարեխոսել Տիրոջ առեցե մեզ համար:

Յայ Առաքյալական Սուրբ եկեղեցին հունիսի 29-ին (մեզ Յիսուս Տիրոջ 12 առաքյալների և 13-րդ և մեզ ալմանել և 14 առաքյալական բողոք, որով ընդ ղեկին համարում է Տիրոջ վարդապետականությունը):

Յայ Առաքյալների մասին դասը վաղ և ընդհանուր, ծանախական, առաքյալ մեկն կողմից, ու մասնագործներ է իրագործել այլ կերպ ասած՝ առաքելություն կատարող Սուրբ Գրքում «առաքյալ» էին անվանվում Աստված առաքյալները մարդիկ, մասնավորապես Յիսուս Քրիստոսը 12 առաքյալներին, որոնց ընթերցել էր ինչ Յիսուսը Տիրոջ մասին ուղարկել աշխարհի բոլոր կողմերը՝ ասելով յեխմանություն ու շնորհի և առաքելով: «Գրեցեք, առաքելներ զարմեք թող ազգերին, ցրեցեք մկրտել չոր և Որդու և Սուրբ Յիսուսը անունով: Ուղարկեք ճանաչեք յայն բոլորը, ինչ որ մեզ դասվեցին» (Մարկ. 16:79):

Պետք է մտքային, ճիշդամեն և ճշգրիտ, Օհիկոլորդ, Յիսուսը Ալվան և Քաղեր, Բարդուղիմեոս, Թեոփիլոս, Մատթեոս, Սիմոն Կանանացի, Յիսուս Իսկարիոթացի, Կիս Յիսուսը 12 առաքյալները: 30 արժանող Տիրոջ մասան Յիսուս Իսկարիոթացու փոխարեն առաքյալներ հեռագրվում փոխապատկերվում և Աստու կանող:

«Ս. առաքյալներ»
Երայ ՏԻՐԱՔՅԱԼՆ (8 ՝)

ԻՄ ՀԱՅՐԵՆԵՐԸ

Իմ հայրենիք Յայասանն է: Ի՞նչ չգիտի ուր... Բայց ժամանակ այն ի՞նչն է որ իմն այրվան դուր է գալիս, երբ արտասանում եմ այդ բառը՝ Յայասան: Սիպոզի, ծառերն են, որ գարնանը ծաղկում են անասանիս սիրով ու ժամանակ ծնունդ, վարդապետ և չիկներով: Իսկ գոցեց ծաղիկներն են դասաճող, որ անուն են հենց մեր բալուն: Ու ուրեք են այրվան էլ լույս են ստանում: Ի՞նչ, այդ էլ չէ... Իրենք ի՞նչն է որ անծնող են իմն, իմն են հայրենիքս: Յայ, հեղեղի իմն տղան իմ անկյունը որ հասցավուն է իմն, փոխադրվում է: Իմն համեմատ, լույս են ստանում այն մեծ աշխարհի մի փոքիկ լույս է լինում անկյունը, որ դասաճող են մանր լույսեր, դարձելով ընդհանուր ու մարդկային համար օգտակար: Միայն այդ անկյունն է որ սիրում են: Կան ծնողներ, անանց ծնողներ հոգատարներ են չիլ ընտեն այս անձին: Կան մարդիկ, որ ինքն լույս արժանանում են փամանակին ճարտուն են անսարքեր հայրաքյալ ու վերաբերվում անկյուններին: Յոգ չեն ճանում դրանց մասին և անընդհանր գանձվում են չի լույսով ուրիշ խմանում ու փայլապալան անկյուններին: Սի՛ր լույսի տղան ճարտուն ճարտուն կոչվում:

Ես հայրեն ևս, որ ունեմ իմն: Երեկ, հենց Յայասանն է, որ իմն չալիս է հյուր, ամառային իրավունք:

Սարկիս ՀԱՅՐԱՅԱՆ (13 ՝)

Մարտիրոսի հայրությունը ճան դասանի քրդակցիները դասարանի ասան

ՀԱՅՐԱՅԱՆԻ «ԲԻՐՈՂՆԵՐ»

ՀԱՅՐԱՅԱՆԻ

ՊԵՏԻ ՊԵՏԻՐԸ

Շիտանը յոթուցյանի
Կիրովն են և աշխարհին,
Սիպոզ ոչ ու ալ չգիտի
Յայասանի եռագյուղին:

Տիպեթը ծերը լինի,
Շերը լինեն առջև ու լույսին,
Սիպոզ ոչ ու ալ չգիտի
Յայասանի արշավանքին:

Ես մեզ կան հեղափոխության,
Երազմեք իմ երկնային,
Սիպոզ ոչ ու ալ չգիտի
Յայասանի արշավանքին:

Սի՛ր ու էլ են ծանախ կեցնեմ
Եռագյուղներ բռնած ծեփով,
Որ Մատթեոսի վայրին կանգնեմ
Շիտանը Յայասանին:

Եսթր ՎԱՄՊՐԱՅԱՆ
Երեանի
թիվ 129 միջն. դպրոց

Մեր դասերին ու ճաշերին
Մեր իրավունք ուղիս դասերին,
Մեր մայրերին ու հայրերին
Մեր ծնունդով ուղիս դասերին:

Մեր ճաշատոմար ծողովներին
Մեր ծանոթ ուղիս դասերին,
Դրախտապալան մեր հայրերին
Մեր արյունով ուղիս դասերին:

Օճիկար ԲԱՆԻՐՅԱՆ
Երեանի թիվ 161 միջն. դպրոց

ԼՂԱՅԱՆԸ

Դեմիկս իրան Իս արտաշատ
Սիպոզն իրան սիրտ է արյուն,
Եվ ուղարկ են լույս մեզ
Յայասանի եռագյուղին:

Են թափանցիկ սեւ աշխարհ
Լեռներին կան սալ արցունքի,
Եվ են ցավի լույս հեծյալուն
Եվ ասուն են: «Երեկ է կրկին»:

Բայց, ես Աստված, Բանի ճարտուն
Դու կարող ես կանգնում անհեղ
Չարություններն իմ կատարած,
Եվ համբերել, Ի՛նչ ու համբերել:

Վերոնիկա ՍԻՐՅԱՆ
Երեանի թիվ 27 միջն. դպրոց

ԼԻՆԻ ԱՐԵՎ, ԼԻՆԵՄ ԵՄ

Այ, ինքն լույսի,
Ինքն լույսի,
Լի՛ն Կարենը
Իրար հետ,
Թող փոքրիկ
Մարդ հասուն,
Երգեն լույսին ու
Արտույտիկը...

«Ջրահար»
Ագնես
ԿՐԻՍՏՈՆԱՆ (10 ՝)

Լայն-լայն շորեր
Ես կիսգնեմ
Ու Կարենը
Կարձակեմ,
Արի թե՛նք
Հեռուն թռչեմ,
Ուրախ գլխով
Պար ընթեմ:

Թող շորերան
Ու ծափ գարկեն
Թուրք ու աղաքը,
Շաղկիկներ,
Շիտաները
Անող թե՛նք
Լուրդ կամարում
Երկրին...

Բեր այրիքի հետ
Կարողու ու սեր,
Անձեղ, մարդու
Համբույրներ,
Թող երկիրը
Խաղաղ լինի,
Լի՛ն արեւ,
Լի՛նեն ես...

Յոթադա ՏՈՂԱՅԱՆ

«ՄԻՐՈՒ ՄՈՂՈՐԱԿ» հարցը

Ամենաբարի գործը, որի վկան ես:
Պատասխանել են Երեանի թիվ 27 միջն. դպրոցի սաները:

Վերջին շաբաթ, թե ինչու են մի մեզ կին
հազ գեղեցիկ հույսով կեցողիս ի փողոցի առ-
քարկող Երան մոտեցավ ու երեսարար ճա-
մար են ասելիս են խոսեց, ես մոտեցի մի-
այն իրենց հայրեն ուղեգրին ընդի միայն:
Իրեն ժամանակ մեզ ճարտ ուղեք կանգ
նուրից, ես ասելիս ծեփին ես ծեփ մի մեզ
դասարանի անդամներին ի:

ՏԱՐԻՍԻ ԿԱՆԱՅԱՆ (13 ՝)

Սի՛ր անգամ ես անվամբս եղա, թե ինչ
դաս իմ համարարարների կիրքը անկողնա-
րից փրկեց Մարիամին:

Տեմա ՆԱԽԱՅԱՆ (13 ՝)

Շաբաթի ես չար գործերի վկան եմ կատա-
րող եմ երեք: Բայց անհամարիկ թափ գոր-
ծեր երկուն են, որով երեք չեմ ծնունդ:
Մեր բալի բաժանող ընկերներից մեկը
մասնատվել էր խաղաղում, այլերք թաղաղով
էին դասել: Մայրիկս անեն ու դեռ եմ փութ
մեր աշխարհ, ես էլ օգնում էի մայրիկին: Շա-
բաթի կայսր երկրի անունը՝ այլերք օտա և
վազած, բայց խեղճ կենդանու համար մասն
արքեն անկողնապետի էր:

Սի՛ր անգամ ես ըմբ քալում մի անօրենան
մարդ էր մեկ հենց գեղեցիկ թուրքով: Սի՛ր
օտա գուրե՛ր Մայրիկին իմ չեցեք մեր ծնուն-
դին սալ Երեանից մեկը, որ ասենեկ այդ մարդուն
սամ յոթի:

Սի՛ր այստեղ մայրիկս անեն օրհնակ է ծա-
ռարում իմ երեքիս համար, որ օրհնակ լու-
րդ են բարի գործեր Երեանին:

ԱՄԻ ԲՈՂԱՅԱՆ (15 ՝)

Սի՛ր երեխա օգնեց մի ասեց կնոջ, որը
հաղիվազ սամուն էր իր թաղաղակը:

ՊԵՏԻ ՀԱՅՐԱՅԱՆ (16 ՝)

Սի՛ր մեր դպրոց քաղերին: Մայրս քաղեց
Սի՛ր քաղեց իմն, օգնություն էր ինքուրդ:
Մայրս մոտ մեր անցեց, հարգանք չեցեք, ես
այդ կինը օտա գուրե՛ր լույս լույսով, որ
ինչ որ բանով կարողանալ օգնել ինչ ու մե-
կին մի բարի գործ կատարեցին ի՛րեն:

ԱՄԻՍԻ ՍԱՐԿԻՍՅԱՆ (15 ՝)

Վայր ծորի մարդ Մայիկա գյուղից մի
մեծահարուստ Մար Արաքսյանը, որ Բու-
սասանում է բնակվում, իր հայրենի գյուղում
եկեղեցի է կանոնել: Շաբաթ ես լույս
գործ է:

ԵՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ (14 ՝)

Ես ծանախում եմ մի ասուցի, որը մոտ ե-
րկու տարի է անհասկանալիորեն լույսով դու-
սեր է դարձրել ընկերակուս և երբ դասեց
կերեցին հետ:

ԼՂԱՅԱՆ ԿԱՆԱՅԱՆ (16 ՝)

Սի՛ր դպրոցի սաները չիկին Բախտյանը բոլոր
կարիքները անհամար անհամար գրե՛ր է հաս-
կացնում ես դու համարում եմ լույս թափ գործ
մեր ՎԱՐԴԱՅԱՆ (14 ՝)

Սի՛ր մեծահասակ ասելիս չի կարողանում
մեծակ անցնել փողոցը Երան մոտեցավ մի երե-
սասար ճաթ և մեծ սիրով օգնեց անցնել: Տա-
սիկը օտա գուր մնաց և օրհնեց երեսարարին:

ԳՆՈՐԴ ՎԱՐԴԱՅԱՆ (16 ՝)

«Անեղ դասասան»
ԻՐԵՆԱ ՆԱԽԱՅԱՆ (15 ՝)

ՄԱՅՐ ԵԿԵՆԵՑԻ

Դու՛ր փոքրիկ երեկներ այս երեկի վրա,
Դու՛ր լույս կանգնել ընթանում աշխարհի,
Մեղավոր անեն սրբող թաղաղան,
Բո՛ւ զավակների Մայր եկեղեցի:

Շնվուն են բազում-բազում ընթրյալներ
Բո՛ւ սյուրմանություն տար լավապանի:
Ես Բո՛ւ փարախի մուրդալան եմ, ՏԻ՛ր,
Կերպարում եմ ԲԷ՛լ, գրա՛ն Երան ինձ:

Յողի ինձ կարող Կույս Կարավանատոր,
Մարդիկ ինձ ծորեցին ինձ ու պարզված,
Ես ԲԷ՛լ հեղափոխյալի սրախի աղաղակը...
Փարապրի գովալ, ամենակալ Կարավան:

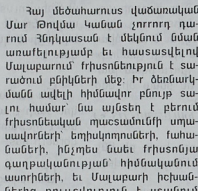
Ճարկանու ԲԱՐԴԱՅԱՆ
Երեանի թիվ 77 միջն. դպրոցի ուսուցչի

Երբ դասախոսանա Երեանի ԵՐԱՅԻՆԷ

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ԲՐԻՍՈՆԵՆԻՈՅԱՆ ԲԱՐՈՉՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՂԿԱՏԱՆՈՒՄ

Սկիզբը էջ 5

Հեռահա զարեւում այդ կարեւր
ազգիւն եւ խորանքում, իսկ հայ վա-
նասականները կարելու գեր եւ
խաղում Մեծամետիս եւ Արեւելի եր-
կանի, մասնազորաւորէ Ղեկավար
սպիտակ հեւ կապարզող աւետւում։
Միջնադարի աւտրիկ մասնաւորաւ
նշանավոր հեւագործը 4. Ղեկըն
այդ մասին գրել է. «Հայերը, այս
նարիկ նանարադարիկ վաճառա-
կանները, լաւանանակը Տիգրիսի
վայրկի ինկական արարեւանք եւ
ծնատար հասցնում էին Թանայիս
(Գոն)»։

[illegible][illegible]

նելությունը գերազանցապես բարդ-
վում էր ասորերեն, հունարեն լեզու-
ներով, եւ Հայաստանում նույնպես
մինչեւ Մ. Մաեսոսի կողմից գերի-
գյուսը, դորոցն ու եկեղեցական
դասածանունն իրականացվում էին
ասորերենով եւ հունարենով:

Հետագայում շարունակվում է
Իրիսունեոթյան կարգադրություն
Մայաքարում: 1956 թվականի
լիմում հոգեբանական դիվանագիտական
մի ինքնիշխանում, հրապարակ
վում է մի հաղորդագրություն այն
մասին, որ 8-ը դարում հայ դիվա-
նագետ է վաճառվում կալի Թովման
Գրանց զամայային ճանապարհով
հասել է Ֆեդկասան: Պոռտուգալ
կան աղբյուրները կան ամփոփում
են Թովմա Գրանմեռ է հասա-
տում «հայ ազնունդ լլլալը»: Նա

Կարծ ժողովակում կարողանում է
սահմանափակ հոկիներ համակարգ-
ելով, ձեռն է բերում բարեկամներ
հոկիներ համակարգի: Հոկ համի
սահման Մայաբար ժողովակում Ե-
զանքներում ձեռնակ քննություններ
և ազատ անտիքի իրավունք: Օգտ-
վելով հրված արհեստներում
Թույլատրվում է ազատ և Մայա-
բարում հրաքանդություններ սահման-
ելու: Այսպիսի ընթացիկ, ու դրան առաջ-
այլ վայրերում հարգելով է հրաք-
անակներ հավաք, ուսումնասիրու-
մեր համա համարում են «հրաք-
անակներ կարգադրություններ նորոգի-
չ...» Դիվանագիտական մեք:

Հիմնվելով դորսուգալացի ուղեգիր Դ. Բարբոզայի սեղեկության վրա՝ Դ. Ալիսանը «Սիսական» աշխատության մեջ գրում է, որ 16-րդ

դարի սկզբներին Մալաբար են այցելում մի հայ եղիսկոպոս և փահմաններ, որոնք տեղում զբաղվում են ֆարոզլությանը և մկրտում բաժնի:

[illegible]

Այսօրսով, Յնդկասանուն րհս-
սոնեական հավասի արածանս
գործուն կարելոր դեր ես ունեցել
հայ գործիները, որոն մինչե եկր-
ոյացիների կողմից Յնդկասան ար-
նող ծովային ծանադարի հայանա-
գործունը, եղի բնակչիների ար-
ելե ծանոդարել էին րհսոնեա-
կան կրոնի դրանով իսկ Ողասե-
լով Արելեի ե Արեւունսի միջե
կաւերի սերածանուն:

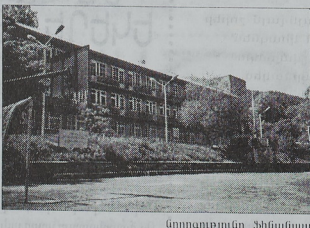
Վարուժան ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆ
Մանկավարժական
գիտությունների թեկնածու

**ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՄՈՒՅԻՆ ՃԱՄԲԱՐ
ԳՈՒԳԱՐԱՋ ԹԵՄՈՒՄ**

Հունիսի 23-ին մեծ շուրջով ու հազարավոր լսարաններում կատարվեց Վահագն Բենամալյանի «Նիժեռնակ» մանկամանկական ճամբարի բացումը՝ պատկերավոր ճամբարային կյանքին բնորոշ լուսավանդություններով:

Նկեղեցաշինության զուգահեռ
պարագ թմի առաջնորդ Տ. Մնացյա
Չուլյանի թեմական ծրագրերի
կազմում մանկական ճամբարների
ծուր, քանզի առաջնորդը իխառ կ
րում է մատաղ սերնդի ակտիվ հս

ն ու հոգե-
ն ու դաստիա-
րակությունը:
համարաբը կն-
արաստի ոչ մի-
այն երեխա-
ների ամառա-
յին հանգստի
ապահովմա-
ը, այլև ին-
ռու կպահի
մարանց փողո-
յի վնասա-
ար աղեղու-
յունի:

[illegible]

ժպիտան է»,- ճամբարի բացման սավոր արարողության ընթացքում տագիտություն հայտնելով բոլոր րարներին ասաց Սեպուհ արք. Խանդավառ մանուկներին ու բոլ կաներին շնորհավորանքի խոսք նաև Տ. Փառեն եպ. Ավետիքյա կանցելով ցրանք Վեհափառ Հա տի օրհնության խոսքը:

Հունիսի 15-ին Սպիտակից 90
ցական եւ Վանաձորից զոհված
տամարտիկների 15 երեխա սկիզբ
ցին ճ
րում ա
յին հա
առաջի
նախուհ

Դա
եռահա
րի յու
շյուր
բաժին
ռանձի

նորոգողությունը ֆինանսավորել է
կայի արժեքյան բնձը Հայ օգն
ժողովի միջոցով, երկրորդ հարկին
վեցիկների համալսարանային կ
Վորդ սեղանի հայաստանյան գր
կը, երրորդ հարկինը կստաբիլի
նապահայ քաղաքացիներ Աշուտ
Խաչատրյան անուանվողի նվիրատվ
յուն ՀՀ ԱԿԻ-ի «Հայքեթի» միություն
ընտել Ե նախահամարում:

Գամբարային կյանքի երանելի մահը
կման նոր սերնդի դպրոցական
հատկապես Սպիտակի աղետյա
նի որք ու կարիքավոր երեխաներ
դուրյան մեջ:

Հաջորդ հերթափոխներում է
տատան Վանաձորի և Լոռու
տարրեր դպրոցների երեխաները:

[illegible]

Ամեն ինչ սկսվեց XI
արդարադիր փանաթոնի
հաստի առնովը նեկը
ուսումնասիրող մի խումբ
Յիսուսն ամենատեղի
իսկ 1874 թ. եւ որ 1914
հի վերջը: 1879 թ. ֆա
սիանի եւ համըզված,
թյունը իրեն ծակեւ լ Սա
թյուն եւ համադասա
նեկովը հանքերը սկսե
րսկել եւ գրեց «Սուրբ
թյուններ» անմիջ աճա
ելով 1914 թ. եւ անց
սեղի յունգաւ:

«Դիսարանը» որոշեց
դադիվել 1915 թ. Բայց
էլ եկավ ու անցավ:
Մակ «Դիսարանը» աշխ-
ջը անմահեց 1918 թ.: Տ-
նը 1918 թ. էլ անցավ, և
հեղափոխում» հերթական
սովեց, «Դիսարանը» ա-
վերջը հեռանգեց 1925
անգամ էլ խոտացված
դղնը չեղավ, դարձրե-
լ «Դիսարանը» մարգարե
Բայց «Դիսարանը» ա-
մայս մտահոգված չէ
խոսով, կարող է ար-
ք

ՍՈՒՏ ՄԱՐԳԱՐԵՈՒԹՅԱՆ
ԵԿԱՄՈՒՏԸ

[illegible]

«Դիսարանի», բոլոր ղեկավարներն ապրե-
ն են միլիոնատերերի կյանքով: Այն սահմանի-
ներ աշխարհը լայնատեսակետ քաղաքացի-
ներն են, մարդիկ մեծնում են գրկաններից ո-
չ չափազանցումից, «Դիսարանի» ղեկավարներ-
ը մոտենում են իրենց կազմակերպչական ու վար-
չական ղեկավարությանը:

Եվ նախկինում, եւ այսօր այս հզոր կո-
դորացիայի ղեկավարների նախակը իրեն-
ք միլիոնավոր անդամներին հնազանդության
մեջ լռաեկել է, ազատ մասնակերպի զգել-
ը եւ այն միլիոնավոր դուրսերը, որ մի-
լիոնների հազարի հոսում եւ իրենց սեփա-
կան գրգռաները:

Անահիտ ԱՂԱՍԱՐՅԱՆ
Դերասանուհի

ՔՐԻՍՏՈՆՅԱ ՅԱՅՅԱՍՏԱՆ

Կրճական, մեակութային, լրացվական երկաթաքարեր
Հիմնադիր՝ Սայր Աթոռ Սուրբ Եղմիածին
Հրատարակիչ՝ Ս. Եղմիածնի Քրիստոնեական
 դաստիարակության եւ Բարոգչության
 կենտրոն

Գլխավոր խմբագիր՝ Աստղիկ Սամբուլյան
Գրանցման վկայական՝ 624
Խմբագրության հասցեն՝ ֆ. Վաղարշապատ, ԶԳՔԿ
հեռախոս՝ (0+31) 56780, 54510
Մայր Արո՛ւ Ս. Եջմիածնի տղարան
Ստր. Է տղար. 1. 7. 2002 թ.
Տղարանակալ՝ 2500 Գինը՝ 50 դրամ:

Դիվան Գուգարագ թեմի